

Adventi hírnök

Évek óta hagyomány Sárbogárdon, hogy kis koncerteket adunk zeneiskolás növendékeinkkel a város óvodáiban. Remek alkalmat nyújt ez hangszereseinknek arra, hogy egy kicsit kötetlenebb légkörben oldottabban zenéljenek, s egyben jó lehetőség a kis ovisoknak is, hogy élő zenét halljanak, ismerkedjenek a hangszerekkel. A legnagyobb örömet azonban mindkét félnek a közös éneklés okozza, hiszen e rövid húsz- huszonöt perces műsor gerincét a jól ismert karácsonyi dallamok alkotják. A különböző hangszerek vezetésével megszólaló énekeket nagy lelkesedéssel éneklik a kicsinyek akár több versszakon keresztül is.

Természetesen ennek érdekében a közös muzsikálást megelőzően próbálok tájékozódni, hogy melyek azok a dalok, amiket mindegyik csoport ismer. Tavaly - 2012-ben - gondoltam egyet és beválogattam a műsorba az adventi hírnök kezdetű éneket. Tudtam ugyanis, hogy az evangélikus hitoktató, kinek gyermekeivel egy csoportba járt nagyobbik fiam, meghívást kapott adventi beszélgetésre az óvó néniktől, s ezeken a foglalkozásokon megtanította ezt az éneket a Margaréta csoportba járó gyerekeknek.

Elképzelésem az volt, hogy csoportunk tagjai bemutatják a kis dalt a többieknek, és legalább a refrén erejéig bevonjuk őket az éneklésbe. Az a forma ötlött fel ugyanis bennem, ami az ének szerzőit is motiválta: egy kis kórus, schola előéneklie a versszakokat, amire a gyülekezet ráfelel.

Nos, itt világi környezetben voltunk, de mégsem tartottam reménytelennek, hogy egy kifejezetten evangéliumi töltetű dalt énekeltessek. Mikor elérkezett az ének ideje és gitár-furulya kettősével elhangzott a bevezetés, én lepődtem meg a legjobban, mert az óvó néni és a gyermekek nagyobb része már az elejétől bekapcsolódott az éneklésbe, s valósággal szárnyra kelt a dal. Örültem, mert arra gondoltam, ha mást nem is jegyeznek meg ezek a gyermekek csak azt, hogy az Úr közel, már egy fontos üzenet ragad meg bennük. De örültem azért is, mert visszagondoltam a 90-es évek derekára, amikor nővérem karácsonyra készülve megtanította a gyülekezet gyermekeinek az éneket a „Hit hangjai” című 1987-es kiadású baptista kiadványból. Aztán eszembe jutott az a nem sokkal későbbi emlék is, amikor egyik kollégám kért az iskolai énekkara számára könnyen énekelhető, mives darabokat és kölcsönkapva a gyűjteményt rögtön kiválasztotta, s megtanította ezt a dalt Lisznyay Gábor remek kétszólamú feldolgozásában, az ajánlott hegedű-cselló-zongora kísérettel. Ezek a gyerekek biztosan központi szerepet játszottak az ének helyi terjesztésében. A vetés szárba szökken, mert az ének szájról-szájra szállt tovább és azóta is fel-felbukkant gyülekezeti használatban vagy iskolák műsorában. Az említett tavalyi év óvodai koncertje idején egy másik településrész iskolájának gyönyörű hangú énekkarával készültünk a Lisznyay feldolgozás előadására, ezúttal oboa-fuvola-zongora kísérettel. Amikor a betanítás elkezdődött itt is volt mire építenie a karvezetőnek, mert a gyermekek már az óvodából és a hittanórákról hozták magukkal az ének ismeretét.

Bizonyára szerepet játszott a magyar fordítás gondossága, közérthetősége és szépsége abban, hogy ennyire kedvelté vált ez a dal a templom falain kívül is. Az eredeti gyermekének Maria Ferschl (1895-1982) osztrák tanítónő munkája. Nevéhez regények, gyermekbibliák és énekszövegek fűződnek. Ferschl részt vett a katolikus liturgiareform munkájában és ennek szellemében építette fel tanítói célzattal négy versszakos költeményét. A strófák mindegyike egy újabb gyertya meggyújtására buzdít, s ezt követi az adott adventi vasárnap bibliai olvasmányának összefoglalása egy-egy mondatban. A versszakok refrénje a jól ismert bibliai szavakon alapul: „Örüljete az Úrban! Ismét mondom, örüljete. (Fil 4:4).

Hamar István református lelkész átültetésében azonban még közvetlenebbé, melegebbé formálódott az ének nekünk magyaroknak. Például a köszöntő, ünnepet bejelentő kezdősor „Wir sagen euch an, den lieben Advent”, még jobb ízt kapott a magyar „Adventi hírnök friss fenyőág...” fordítással. Másként fogalmazza meg a versszakok központi üzenetét

is. Az szentírási olvasmányok helyett Bod Péter 18. sz. református lelkész négy „adventusá”- t helyezi bele. Így az első a testben eljött Krisztust, a soron következő a megtéréskor szívbe költözött Megváltót, a harmadik a halálunk óráján élénk jövő Urat, az utolsó pedig a győztesen visszatérő Krisztust énekli meg.

A költő 1954-ben írta az éneket a baden-württembergi Riedhausenben. Még ugyanabban az évben zenésítette meg Heinrich Rohr (1902-1997) mainzi zeneigazgató. Az év karácsonyán pedig már a helyi Szent-Mihály templom szentestéjén csendült fel.

Néhány évtized múltán sok magyar gyülekezetbe jutott el ez a friss adventi ének, s gondolom ugyanúgy gyökeret vert másutt is mint nálunk, s bízom abban hogy gyermeki örömmel tanít ujjongani karácsony felé közeledve.

Jákób Zoltán, zenetanár, kántor